

VU Research Portal

SURFfoundation Special Interest Group Standaarden

Moes, S.

published in

Standaardiseren volgens het poldermodel Leertechnologie in de Lage Landen - deel II
2007

[Link to publication in VU Research Portal](#)

citation for published version (APA)

Moes, S. (2007). SURFfoundation Special Interest Group Standaarden. In *Standaardiseren volgens het poldermodel Leertechnologie in de Lage Landen - deel II* (pp. 47-50)

General rights

Copyright and moral rights for the publications made accessible in the public portal are retained by the authors and/or other copyright owners and it is a condition of accessing publications that users recognise and abide by the legal requirements associated with these rights.

- Users may download and print one copy of any publication from the public portal for the purpose of private study or research.
- You may not further distribute the material or use it for any profit-making activity or commercial gain
- You may freely distribute the URL identifying the publication in the public portal ?

Take down policy

If you believe that this document breaches copyright please contact us providing details, and we will remove access to the work immediately and investigate your claim.

E-mail address:

vuresearchportal.ub@vu.nl

10 SURFfoundation Special Interest Group Standaarden

Sylvia Moes – Vrije Universiteit Amsterdam / Community Manager SIG Standaarden

10.1 Inleiding⁷

Het belang van e-learning en de bijbehorende systemen is de laatste jaren sterk toegenomen. Voor veel studenten en onderwijsinstellingen is het niet langer slechts een aanvullende, ondersteunende applicatie, maar een wezenlijk onderdeel van de voor het onderwijsproces noodzakelijke faciliteiten. Studenten verwachten een geïntegreerd aanbod van faciliteiten waarbij de deelsystemen in staat zijn onderling de noodzakelijke informatie uit te wisselen en zij als lerenden niet belemmerd worden door de techniek. Dit geïntegreerde aanbod dient vooral flexibel te zijn.

Flexibilisering van het onderwijs is bijvoorbeeld nodig om een soepele doorstroom van VO-HBO-WO mogelijk te maken. Dan is het bijvoorbeeld een basisvereiste om eenvoudig studentinformatie uit te wisselen. Om dit technisch mogelijk te maken is het noodzakelijk dat er leertechnologische specificaties worden ingezet. Een voorbeeld daarvan is het reeds opgestarte programma van SURFfoundation "Studielink". De uitwisseling van studentinformatie is echter nog maar het begin van een reeks gebruikerswensen inzake bijvoorbeeld de omgeving van e-portfolio en anderszins e-assessment, (tot nu toe met name in het hbo). Om aan deze gebruikerswensen tegemoet te komen zijn zowel referentiemodellen en daarop toegesneden specificaties nodig om interoperabiliteit van diverse soorten content en gegevens aan te bieden. Bovendien leveren deze referentiemodellen weer input voor bijvoorbeeld internationale opschaling. Want wanneer nationaal voldoende ervaring is opgedaan met de implementatie van specificaties rondom de uitwisseling van bijvoorbeeld studentinformatie, staat de deur op een kier om dit ook naar een internationaal niveau op te trekken. En dan met name met instellingen die reeds hun onderwijs via een blended leermethode aanbieden, omdat de mogelijkheid dan werkelijk benut kan worden om internationale studenten op grotere schaal aan te trekken (ondersteuning door IMS CP, IMS LIP etc.).

Blended learning is onder andere weer afhankelijk van e-toetsen en e-assessment. Het onderwijs wordt met name door deze twee pijlers flexibeler. Nationale studenten zijn in staat om assessment te doen als zij denken daar zelf gereed voor te zijn. De student hoeft niet meer te wachten op de toetsdagen die zijn aangewezen door de instelling. Internationale studenten kunnen eenvoudig weg niet zonder. Blended learning wordt onder andere ondersteund met de IMS specificatie "Learning Design". Vervolgens ligt het voor de hand om dan ook te denken aan uitwisseling en hergebruik van content die is opgeslagen in repositories. Content is van wezenlijk belang als wij modules via blended learning aanbieden. Programmalijnen die vanuit SURFfoundation reeds in werking zijn gezet zijn DAREnet en LOREnet (ondersteunt door onder andere IMS, IEEE-LOM en SCORM). Maar ook daar ontstaan weer nieuwe gebruikersbehoeften. Want het wordt namelijk nog completer als je bijvoorbeeld content met (service oriented) architectuur in samenhang zou kunnen brengen met bijvoorbeeld e-toetsing en assessment. Conclusie: deze tijd vraagt om standaarden en interoperabiliteit!

Hedendaagse probleemstelling

Om bovengenoemde punten werkelijk "van de grond te tillen" op nationaal niveau, is er draagvlak nodig van diverse groepen onderwijsondersteuners. Gewoonweg omdat zij belangrijke schakels zijn in de keten van interoperabiliteit. Maar vraag een willekeurige onderwijsondersteuner eens naar leertechnologiestandaarden. Hoogstwaarschijnlijk ontvang je dan een antwoord in een van de volgende categorieën:

- ik heb er geen verstand van;
- ik heb er ooit wel van gehoord, maar volgens mij is het vrij lastig;
- ik heb er wel van gehoord, maar ik weet niet precies wat het is.

Hoogstens een klein aantal is zich bewust van het belang van standaarden in het hoger onderwijs, en nog een veel kleiner aantal kent de leertechnologiestandaarden ook echt. Bovendien opereert dit kleine aantal medewerkers reeds enkele jaren in dit veld, en vindt er desondanks hun inspanningen inzake kennisdisseminatie via voorlichtingsbijeenkomsten, workshops en dergelijke

⁷ Afkomstig van: Moes, S. (2007), Jaarplan SIG Standaarden, SURFfoundation, Utrecht

nauwelijks echte uitbreiding van communityleden plaats. Over het algemeen kun je zeggen dat "standaarden" niet tot de verbeelding spreken van menig een. Nee, ze worden als "lastig" beschouwd.

De SURFfoundation Special Interest Group Standaarden (SIG Standaarden) is zich dan ook bewust van bovenstaande realiteit en staat voor de uitdaging om de expertise op het gebied van standaarden, afspraken en specificaties die bij een klein aantal experts aanwezig is, beter te verspreiden binnen het hoger onderwijs. Dit vindt plaats door samenwerking, afstemming, training en interactie met de hoger onderwijsinstellingen. Om aan te sluiten bij vragen vanuit het hoger onderwijs en zodoende inzicht te krijgen in de vraag waaraan SURFfoundation/SIG Standaarden aandacht aan moet besteden, is in de periode van 1 mei tot 1 september 2007 een enquête uitgevoerd.

Zoals in de eerste paragraaf van hoofdstuk 1 is beschreven, zet SURFfoundation zich gezamenlijk met de hoger onderwijsinstellingen in om de realisatie en het gebruik van standaarden (en daardoor afspraken en specificaties) te bevorderen. De focus van de SURFfoundation standaardisatie activiteiten zijn gericht op vier aandachtsgebieden: repositories (content), toetsen, SOA en uitwisseling van studentgegevens. Deze vier gebieden zijn dan ook als leidraad genomen voor een aantal vragen in de enquête, die gericht waren op:

- Op welke manier wilt u geïnformeerd worden als het gaat om de ontwikkelingen op het terrein van leertechnologie standaarden?
- Op welke terreinen ligt deze behoefte vooral?
- Wat is uw kennisniveau?
- Hebt u behoefte aan ondersteuning van experts en zo ja, hoe wenst u ondersteunt te worden?

In dit hoofdstuk zijn de resultaten van deze enquête opgenomen. Wij danken de 74 respondenten voor hun inbreng.

10.2 Content (repositories) is hot!

Ruim 62% van de geënquêteerden geeft aan in content geïnteresseerd te zijn. 37% heeft aangegeven wel meer over e-toetsen te willen weten. En 33% van de ondervraagden is ook geïnteresseerd in e-Portfolio. Tot nu toe heeft 21% van de ondervraagden interesse in architectuur en 19% in studentinformatie.

Interessant gegeven is dat personen die aangeven in content geïnteresseerd te zijn, tevens vooral ook geïnteresseerd te zijn in toetsen (bijna 60%) en e-Portfolio (53%). Dat is eigenlijk wel zeer voor de hand liggend, als je ervan uitgaat dat het inzetten en (her)gebruik van leerobjecten niet op zichzelf staat, maar tevens relevant is voor de toepassingsmogelijkheden binnen een e-Portfolio en e-toetsen. Bovendien is er binnen deze groep ook belangstelling voor architectuur (33,9%) en studentinformatie (25,7%).

10.4 De groepen met de breedste interesse

De groep mensen die geïnteresseerd is in architectuur, vertoont de breedste interesse. 91,3% geeft aan geïnteresseerd te zijn in content, en meer dan de helft geeft aan dat zij ook geïnteresseerd zijn in toetsen en e-Portfolio, respectievelijk 56,6% en 52%. Maar ook studentinformatie zien zij als een belangrijk onderdeel (47,8%).

Hetzelfde geldt voor de groep die voornamelijk geïnteresseerd is in studentinformatie. Want ook hier geeft ruim 82% aan dat zij geïnteresseerd zijn in content, gevolgd door e-Portfolio met ruim 65%, toetsen met 56,2% en architectuur met 47,8%.

10.5 Het ontvangen van informatie, en het volgen van trainingen

- Het overgrote deel van de ondervraagden geeft aan schriftelijk geïnformeerd te willen worden (82,4%). Deze groep wil vooral geïnformeerd worden over content (85,2%), toetsen (59%) en e-Portfolio (52,5%).
- De personen die ook wel naar conferenties willen komen is 74,3% van de ondervraagden. Deze mensen zijn dan vooral geïnteresseerd in content (89,1%), toetsen (58,2%) en wederom e-Portfolio (52,7%)
- Personen die vooral geïnteresseerd zijn in het volgen van workshops, (66,2% van de ondervraagden, willen meer weten over content (85,7%), e-Portfolio en toetsen (53,1%).
- Slechts 27% van de ondervraagden gaf aan ook wel behoefte te hebben aan meerdaagse trainingen. Deze trainingen moeten dan vooral op het gebied van content (95%) gegeven worden. Maar ook is er wel behoefte om meer te weten te komen over e-Portfolio (60%) en toetsen (55%).

10.6 Kennisniveau en kennisdeling

Van de 74 ondervraagden gaf slechts 8,1% aan zich een *expert* te noemen. Deze experts geven aan vooral kennis te hebben op het gebied van content (83,3%), studentinfo en architectuur (50%), e-Portfolio (33,3%). Opmerkelijk is dat geen enkel persoon van de ondervraagden zich expert noemt op het gebied van toetsen. Alle experts willen meewerken aan een uitgebreidere enquête.

Bijna een derde van de ondervraagden geeft aan *behoorlijke kennis* te bezitten over content (73,9%), toetsen en studentinfo (34,8%), architectuur (30,4%), e-Portfolio (13%)
Bijna iedereen met dit kennisniveau (91,3%) wil meewerken aan een uitgebreidere enquête.

Verreweg de meeste personen (62%) geven aan dat zij *enige kennis* hebben op het gebied van content (69,5%), toetsen en e-Portfolio (23,9%), studentinfo en architectuur (4,3%)
Ruim 80% van deze ondervraagden geeft aan mee te willen werken aan een uitgebreidere enquête.

Slechts 0,05% van de ondervraagden geeft aan over *geen enkele kennis* (tot enige kennis (0,01%) te bezitten op het gebied van content (50%), e-Portfolio (25%) en studentinfo (25%). Deze personen geven allemaal aan mee te willen werken aan een uitgebreidere enquête.

10.7 Kennisdisseminatie

Het delen van best practices is onder de ondervraagden verreweg het meest favoriet (70,2%). Interesse gaat vooral uit naar content (82,6%), toetsen en e-Portfolio (55,8%), studenteninfo en architectuur (26,9%)

Feedback van experts wil graag 55,4% van de ondervraagden ontvangen. De verdeling van interesse is als volgt: content (85,4%), toetsen (58,5%), e-Portfolio (53,6%), architectuur (34,1%) en studentinfo (26,8%).

De groep mensen die **ondersteuning van experts** zou willen ontvangen is 40,5%. Hun interesse gaat vooral uit naar content (83,3%), toetsen en e-Portfolio (63,3%), studentinfo en architectuur (33,3%).

10.8 Conclusie

- Content is hot, en wordt sterk in verband gebracht met e-toetsen en e-Portfolio.
- Bijna iedereen die de enquête heeft ingevuld is enthousiast om kennis te delen met collega's. Een deel van de geënquêteerden heeft aangegeven zich te willen professionaliseren.
- Het is zeer zinvol om de nieuwsbrief te blijven versturen, en om in de komende tijd veel aandacht te besteden aan het vormgeven van seminars en workshops.
- De basis voor interesse in standaarden is gelegd. Nu zou de SIG een plan moeten ontwikkelen om met behulp van bovenstaande informatie op maat in behoefte te kunnen voorzien. Een groot deel van de experts, c.q. personen "met een behoorlijke kennis van..." (17 personen) willen deel uit willen maken van de SIG. Hiermee kan de SIG zich sterker dan voorheen manifesteren omdat wij tot nu toe met een relatief kleine groep hebben geopereerd.

Referenties

Moes, S. (2007), Jaarplan SIG Standaarden, SURFfoundation, Utrecht